

LANGTIDSPLAN - RAMMEPLANENS 7 FAGOMRÅDER

INNHOOLD, PROGRESJON og SAMMENHENG i barns LÆRING og OPPLEVELSER gjennom hele barnehageoppholdet.

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær, og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold).

METODE: LEK og LÆRING i SOSIALT SAMSPILL gjennom HVERDAGSAKTIVITETER og TURER, og gjennom arbeid med rammeplanens 7

FAGOMRÅDER.

	FAG - OMRÅDER	1 - 2 åringer Turgruppa SMÅTASSER	3 åringer Turgruppa HAKKESPETTER	4 åringer Turgruppa MAURTUA	5 åringer Turgruppa VEPSEBOLET
1	Kommunikasjon, språk og tekst	<p>1 – 2 åringer: Aktivt samspill, oppmuntre til kommunikasjon. Samtale, sang og regler i rutinesituasjoner som bleieskift, måltid, påkledning – sette ord på. Bruk av billedbøker, bevegelses-sanger, bilder og foto.</p> <p>Småtasser: Sang og samtaler i sandkassa. Sang og pekebøker ute. Aktiv bruk av språket, sette ord på. Fotoapparat.</p>	<p>3-åringer: Enkle bøker – tekst. Sang, enkle rim/regler, fortellinger. Lek med ord. Bevissthet rundt farger og enkle preposisjoner. Begynnende gjenfortelling (bilder, dagsrapport). Kalender. Rollelek.</p> <p>Hakkespetter: Sanger og enkle billedbøker. Aktiv bruk av språket - hva vi ser, hører, lukter, smaker, gjør. Leke med ord. Rim, regler og spontane anekdoter. Fotoapparat.</p>	<p>4-åringer: Lengre fortellinger/bøker. Gjenfortelling. Samtale rundt bilder. Sang, sangleker, rim og regler. Begynnende bruk av tall og bokstaver. Lekeskriving. Kalender. Dagsrapport. Foto. Ta i mot beskjeder. Språk før slag. Samtaler.</p> <p>Maurtua: Lese bøker, rim/regler, sang, eventyr. Gode samtaler med barna. Gjenfortelling – bruk av bilder. Fotoapparat.</p>	<p>5-åringer: Fortsettelsesbøker. Tekstskaping. Sang, rim, regler. Telle, skrive eget navn/bokstav. Bruke symboler, tall, bokstaver, ordbilder naturlig og i samlinger. Kalender. Dagsrapport. Foto. Ta i mot å utføre beskjeder. Språk før slag. Den gode samtalen.</p> <p>Vepsebolet: Tekstskaping, gjenfortelling. Fortsettelsesbok. Kjent med symboler: tall, bokstaver, ordbilder. Ta i mot fellesbeskjeder. Fotoapparat.</p>
2	Kropp, bevegelse mat og helse	<p>1 – 2 åringer: Mye utetid. Tilrettelegge for bevegelse/ og finmotorisk utfordring/mestring (gå, springe, klatre, spise selv, holde blyant, plukke stein). Bevegelsessanger. Bevissthet kroppsdelar. Vaske fingre før måltid. Rolige måltider, nok og sunn mat/drikke. Nok hvile.</p> <p>Småtasser: Tur for 2-åringene hver onsdag. Stimulere/legge til rette for bevegelse, utfordring, mestring. Voksne er aktive sammen med barna. Balansere, sykle, måke.</p>	<p>3-åringer: Daglig utelek. Tilrettelegge for grov- og finmotoriske aktiviteter tilpasset 3-åringen (hoppe, balansere, sykle, etc). Begynnende forståelse for egen/ andres kropp. Vaske fingre før mat/etter dobesøk. Rolige måltider, nok og sunn mat/ drikke. Nok hvile.</p> <p>Hakkespetter: Barnehagens helt nære nærmiljø som bevegelsesarena Oppsøke plasser som gir 3-åringen grovmotorisk utfordring og mestring. Naturen som spiskammers. Ute i all slags vær.</p>	<p>4-åringer: Mye daglig utelek i all slags vær. Spontanturer. Herjelek. Tilrettelegge for grov- og finmotoriske aktiviteter tilpasset 4-åringen. Ski, aking, klatre i trær/tau, fysisk mestring. Bevissthet kjønn gutt/jente - ulikheter. Sunt kosthold, bordskikk og god hygiene.</p> <p>Maurtua: Lengre turer. Oppsøke områder som gir 4-åringer utfordringer og mestring. Ski og tau. Naturen som spiskammers. Måltid ute. Ute i all slags vær.</p>	<p>5-åringer: Mye daglig utelek i all slags vær. Tilrettelegge for grov- og finmotoriske aktiviteter tilpasset 5-åringen. Ski, aking, klatre i trær/tau, fysisk mestring. Kjønnbevissthet. Bevisst egen kropp – muligheter/ begrensninger. Sunt kosthold, bordskikk og god hygiene.</p> <p>Vepsebolet: Utvide bevegelsesradiusen. Bruke naturen til variert motorisk aktivitet. Bruke utstyr som tau, klatreutstyr, ski, fiskeutstyr, kano, lavvo. Naturen som spiskammers. Måltid ute. Ute i all slags vær.</p>

3	Kunst, kultur og kreativitet	<p>1 – 2 åringer: Sand, vann, snø, plastilina. Finger/penselmaling. Sang/musikk/bevegelse. Flanellograf, bilder. Tege, male, bygge.</p> <p>Småtasser: Maling/forming i sand, snø/plastilina. Sansestimulering. Aktive voksne er bevisste forbilder. Legge til rette og motivere.</p>	<p>3-åringer: Enkle sangleker. Regel- lek. Utkledningsklær. Tilgang på variert formingsmateriale. Maling, liming, tegning, klipping. Enkel rollelek/ dramatisering.</p> <p>Hakkespetter: Lek og drama med naturmaterialer. Bruke malesaker, enkle sangleker, snøforming etc..</p>	<p>4-åringer: Rollelek, dramatisering. Sang/regellek. Kreativ tenking og skaperglede. Snekring, snøforming. Tilgang på variert formingsmateriale. Maling, tegning, veving, forming m. plastisk materiale og naturmateriale. Begynne med kniv – spikking. Rytmeinstrumenter.</p> <p>Maurtua: Rollelek og enkel dramatisering. Maling, tegning og snøforming. Naturmaterialer til forming. Begynne med kniv. Eventyr og barnesangleker. Utsikt – se skjønnheten i naturen.</p>	<p>5-åringer: Tilgang til diverse formingsutstyr – og materiale. Oppmuntre til eget uttrykk. Utstrakt bruk av kniv, sag, hammer. Dans, drama, rollelek, sang og regelleker. Utkledning, dramatisering. Eventyr. Veving. Rytmeinstrumenter.</p> <p>Vepsebolet: Leke med- og forme i naturmaterialer. Bruk av verktøy. Naturen som leke- og drama-arena. Sangleker og regel-leker. Bevissthet naturen som kunstarena.</p>
4	Natur, miljø og teknologi	<p>1 – 2 åringer: Ute i all slags vær. Sanseropplevelser – sol, regn, vind, snø, bål. Oppleve årets variasjon. Lek med bøtte og spade, ball, vann, sand. Duplo. Oppmerksomhet rundt småkryp, planter etc.. Utforske uteområdet.</p> <p>Småtasser: Oppleve og erfare variasjon i årstider, vær og vind. Undre oss sammen med barna, gripe muligheten når den er der. Oppleve med alle sanser. Pekebøker med dyr, fisk, insekter etc..</p>	<p>3-åringer: Begynnende respekt for det som lever. Miljøvern – rydde opp. Tur 2 g/uka. Ute i all slags vær. Studere småkryp. Undring over dyr, trær, blomster – begynnende innsikt /benevning. Duplo, lego, enkle spill. Sykle og disse. Friluftaktiviteter.</p> <p>Hakkespetter: Benevne det vi ser ved navn, eks.innen fellesbegrepe trær/planter/dyr. Oppmerksomhet. Bli kjent med vær, klima, årstider. Enkel eksperimentering. Glad i å være ute. Rydde opp etter oss</p>	<p>4-åringer: Respekt for liv. Miljøvern – rydde opp. Ute i all slags vær. Lengre turer 2 g/uka. Sanke av naturen. Artskunnskap. Begynnende bruk av kniv, snekkerutstyr, tau. Konstruksjonsleker og begynnende eksperimentering. Friluftaktiviteter.</p> <p>Maurtua: Naturvern: hva råtner/ råtner ikke. Bruke, men ikke forbruke. Bål, stormkjøkken, spikke med kniv, lavvo, presenning, sag. Maurstudier. Oppslagsbøker.</p>	<p>5-åringer: Respekt for liv. Miljøvern – rydde opp. Ute hver dag i all slags vær. Lengre turer 2 g/uka. Sanke av naturen. Gjenkjenne flora/fauna. Konstruere og eksperimentere. Hyttebygging, klatring, lego, spill. Utstrakt bruk av kniv og tau. Samtale om og beskrive naturfenomener. Friluftaktiviteter.</p> <p>Vepsebolet: Bruke, ikke forbruke naturen. Høste. Utstrakt bruk av kniv, sag, tau, lavvo, presenning, bål, stormkjøkken. Eksperimentere med vann, luft etc.. Oppslagsbøker.</p>
5	Antall, rom og form	<p>1 – 2 åringer: Innføring i sortering/ rydding. Begynnende telling 1-2-3. Måle barnas høyde (stor/liten). Bevegelse/ utforskning inne- og uterommet.</p>	<p>3-åringer: Innblikk i kalender (dag og tall). Dekke bord – telle. Leke med matematiske former og måleredskaper. Kategorisering. Enkle spill som lotto. Mønster med store perler. Konstruksjonslek og puslespill.</p>	<p>4-åringer: Kalender (dag, tall, år). Dekke bord – telle/sortere. Bevissthet matematiske begreper som liter, lett/tung, lengde, tall, egen alder. Tilrettelegge for erfaringer med ulike typer måleredskaper. Tilgang til spill, klosser, tellematerialer. Sortering. Mønster med små perler. Konstruksjonslek (antall, rom,</p>	<p>5-åringer: Kalender (dato, måned, år). Dekke bord – telle/sortere. Aktiv bruk av matematiske begreper – riktig benevning. Tilrettelegge for erfaringer med ulike typer måleredskaper. Tilgang til spill, terning, kortstokk, klosser, tellematerialer. Sortering. Mønster med små perler. Konstruksjonslek (antall, rom,</p>

		<p>Småtasser: Enkel telling ”1-2-3, på det 3. skal det skje”. Maks 10 – ”Indianersangen”. De voksne bevisste på telling og farger. Riktig benevnelse på konkreter.</p>	<p>Hakkespetter: Telle barn og voksne før/etter tur. Begynnende bruk av målebeger/bånd. Øve på preposisjoner og enkle adjektiv som stor/liten. Utforske og leke med form og mønster.</p>	<p>form), hyttebygging, lego.</p> <p>Maurtua: Obs på matematiske former i naturen. Lage tall og former av naturmaterialer. Bruke målesaker – litermål/målbånd/vekt/stoppeklokke. Telle, samtale om lengde/ tid. Eksperimentere. Bruke matematiske begreper som stor/ liten, tung, lett, sirkel, trekant, etc..</p>	<p>form), hyttebygging, lego.</p> <p>Vepsebolet: Leke med tall og former i naturen. Leke og eksperimentere med volum, tid og mengder. Begynnende forståelse av tid. Aktiv bruk av målebeger, vekt, klokke etc.. Bruke matematiske begreper i formidling og samtaler.</p>
6	<p>Etikk, religion og filosofi</p>	<p>1 – 2 åringer: Omsorg. Veilede rett/galt. Tradisjoner. Høytidsmarkeringer.</p> <p>Småtasser: Behandle jenter og gutter likt. Lære å samhandle med hverandre med voksne som gode rollemodeller. Følge tradisjoner.</p>	<p>3-åringer: Omsorg, holde i handa. Tradisjoner. Høytidsmarkeringer. Dele med hverandre.</p> <p>Hakkespetter: Markere høytider. Vise respekt og omsorg for hverandre og naturen. Gruppetilhørighet. Alle er like viktige og verdifulle.</p>	<p>4-åringer: Undring over opplevelser. Tradisjoner. Høytidsmarkeringer. Dele med andre. Hjelp de små. Refleksjon/ filosofering.</p> <p>Maurtua: Likeverd, vennskap og toleranse. Respekt for livet. Nulltoleranse erting/mobbing. Gruppetilhørighet. Vente på hverandre. Felles turopplevelser. Undring. Høytidsmarkeringer.</p>	<p>5-åringer: Undring over opplevelser. Tradisjoner. Høytidsmarkeringer. Dele med andre. Hjelp de små. Gode samtaler. Refleksjoner/filosofering.</p> <p>Vepsebolet: Aksept av ulikheter i gruppa – prioritere samhold, toleranse og respekt. Nulltoleranse erting/ mobbing. Samtaler/ undring/ filosofering over sanseopplevelser og erfaringer. Høytidsmarkeringer.</p>
7	<p>Nærmiljø og samfunn</p>	<p>1 – 2 åringer: Bli kjent i barnehagen inne og ute – og etter hvert området rett utenfor gjerdet. Brannvernopplæring og evakuering.</p> <p>Småtasser: 2-åringene utforsker området utenfor gjerdet. 1-åringene området innenfor. Begynnende tur-regler – krav, forventninger. Gode opplevelser, gruppetilhørighet, del av et fellesskap.</p>	<p>3-åringer: Begynnende trafikkbevissthet - opplæring. Utforske nære områder utenfor barnehagen– oppdage og gjenkjenne bygninger. Gode opplevelser. Gruppetilhørighet. Brannvernopplæring og evakuering.</p> <p>Hakkespetter: Trafikk: aktiv bevisstgjøring/handling. Turer i barnehagens aller nærmeste nærmiljø. Oppdage og kjenne igjen bygninger/steder gjennom hyppige besøk/ faste turløyper</p>	<p>4-åringer: Trafikkbevissthet - opplæring. Utvidet bevegelsesradius. Deltakelse i daglige gjøremål som å dekke bord. Gruppetilhørighet – og krav. Barnesamtalen – opplevelse av å bli hørt/demokrati. Brannvernopplæring og evakuering.</p> <p>Maurtua: Turer i barnehagens nærmiljø. Lytte til barnas ønsker – flertallet bestemmer – demokrati. Samtaler om hva vi ser – bygninger osv.. Trafikkregler.</p>	<p>5-åringer: Trafikkbevissthet – opplæring. Stor bevegelsesradius. Kan veien til ulike steder. Bevisst endringer i lokalmiljøet. Deltakelse daglige gjøremål som å dekke bord. Gruppetilhørighet – og krav. Barnesamtalen – opplevelse av å bli hørt/demokrati. Brannvernopplæring og evakuering.</p> <p>Vepsebolet: Utvide bevegelsesradiusen til området rundt slalåm - bakken, lysløypa, Hunstادتoppen / fjæra. Barna har medbestemmelse turmål enkelte turer – demokrati. Besøke samfunnsinstitusjoner. Trafikkregler.</p>

